

ศิลปะการประพันธ์ในวรรณคดีไทย

คำชี้แจง : ให้นักเรียนวิเคราะห์บทประพันธ์ที่กำหนด ให้ว่ามีความโดดเด่นในด้านใดมากที่สุด โดยการนำคำที่กำหนดเติมลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

การเล่นเสียงพยัญชนะ

การเล่นเสียงสระ

การเล่นเสียงวรรณยุกต์

๑. “จะจับจงจ้องจงสิ่งใดนั้น
อย่าลบลวงล้วงล้วงดูเลศกถ

คู่คำคัญคั่นคั่นอย่างจั่นจั่น
ค้อยแคะคนชั้นคั่นให้ควรการ”

ตอบ

๒. “แลถึงถึงลอมไม้
แลดูถึงลงชิง
ถึงลมโล่ลมตึง
แลดูถึงลงไหล่

ลงถึง
ดูไม้
ถึงโศก หนีนา
ลอมเดี่ยวลงถึง”

ตอบ

๓. “จำใจจำจากเจ้า จำจร”

ตอบ

๔. “ดูที่เขาเอาเข้าเข้าพันตุ
แม้จะยอมยอมไม่ได้ต้องยอมใจ

สู่สู่สู่จะสู่เขาโฉน
พอแล้วพอจะพอโยให้เสียแรง”

ตอบ

ศิลปะการประพันธ์ในวรรณคดีไทย

การเล่นเสียงพยัญชนะ

การเล่นเสียงสระ

การเล่นเสียงวรรณยุกต์

๕. “เห็นหุ่่มหุ่่มทรวงเศร้า หุ่่มหุ่่มเร้าคือไฟฟอน”

ตอบ

๖. “คำสัมผัสจัดลงให้ตรงที่
ทีละคำจำเรียงพจน์รจนา

สรรวิธีเรียงถ้อยร้อยภาษา
เป็นมาดัยล้ำค่ามาดาคำ”

ตอบ

๗. “เสียงสรวลเสียงทราวม้วย สุดสายใจพี่ตามมา”

ตอบ

๘. “แท่งแท่งแท่งเราให้ เรื่องรู้พรหม”

ตอบ

๙. “แล้วสอนว่าอย่าไว้ใจมนุษย์
ถึงเถาวัลย์พันเกี่ยวที่เลี้ยวลด

มันแสนสุดลึกล้ำเหลือกำหนด
ก็ไม่คบเหมือนหนึ่งในน้ำใจคน”

ตอบ

ศิลปะการประพันธ์ในวรรณคดีไทย

การเล่นเสียงพยัญชนะ

การเล่นเสียงสระ

การเล่นเสียงวรรณยุกต์

๑๐.

“โอ้อนาถทาสชีวา

อยากบอกหน้ามาเชยงราย

คินใจรักให้แม่สาย

ห่มกายฝากธาร

ตอบ

การเล่นคำพ้อง

การเล่นคำซ้ำ

การเล่นคำเชิงคำถาม

๑๑. “เจ็บแค้นเคืองโกรธโทษฉันใด ฉันทำอะไรให้เธอเคืองชุ่น”

ตอบ

๑๒.

“ห้ามเพลึงไว้อย่าให้

มีควัน

ห้ามสุริยะแสงจันทร์

ส่องไซ้

ห้ามอายุให้หัน

คินเล่า

ห้ามดังนี้ไว้ได้

จึงห้ามนินทา”

ตอบ

๑๓.

“ถ้าเพียงคิดเพียงน้อง

นอนเพียงทองท่าเมืองบน

ลดทอนชั้นขอบกล

ยดอยากนิทรคิดแนบนอน”

ตอบ

ศิลปะการประพันธ์ในวรรณคดีไทย

อุปมา อุปลักษณะ บุคคลวัต อติพจน์ สัญลักษณ์ นามนัย สัทพจน์

๑๔. “ก้อยกึ่งปรุ่งประทีน วางถึงลั่นคั่นแคโดย”

ตอบ

๑๕. “พ่อตายคือฉัตรกึ่ง หายหัก”

ตอบ

๑๖. “ธรรมชาติรอบข้างต่างสลดหมดคณองทุกสิ่งอย่าง”

ตอบ

๑๗. “เสร็จเสวยศวรรยศอ้าง ไอลูร์ย สรวงฤา
เย็นพระยศปูนเดือน เด่นฟ้า”

ตอบ

๑๘. “เจ้าหน้าที่ไม่มีสิทธิ์ยึดใบขับขี่หรือการเพิ่มโทษปรับหนักถึง ๕๐,๐๐๐ บาทนั้น
จะเป็นการเปิดช่องให้หัวปีงปองริดไถหนักยิ่งกว่าเก่า”

ตอบ

ศิลปะการประพันธ์ในวรรณคดีไทย

๑๙. “บัดเดี๋ยวดังหึ่งเห่งวังเวงแว่ว สะดุ้งแล้วเหลียวแลชะงัดท่า
เห็นโยคีขี่รุ้งพุ่งออกมา ประคองพาขึ้นไปจนบนบรรพต”

ตอบ

๒๐. “อย่าเอื้อมเด็ดดอกฟ้า มากนอม
สูงสุดมือมักตรอม ออกไ้
เด็ดแต่ดอกพะยอม ยามยาก ชมนา
สูงก็สอยด้วยไม้ อาจเอื้อมเอาถึง”

ตอบ

วอวิดู
© WorawitNu PhotoBook